

Pisarno bodo zamenjali dnevna soba, trg, park

Ustvarjam kjerkoli Microsoft in Zavod Ypsilon spodbujata podjetja k delu na daljavo – Bodo delovna mesta izumrla?

»Dve zaposleni sta v pisarni, ena je v Afriki, druga doma z otrokom, tretja v kavarni. Smo zelo razpršeni, a vsi delamo,« je možnosti dela na daljavo pri Ekvilib Inštitutu opisal direktor Aleš Kranjc Kušlan. Poudaril je, da je zaposlenim treba omogočiti delo tam, kjer so najbolj produktivni. Projekta, ki podjetja spodbujata k ustvarjanju kjerkoli, so se lotili pri Microsoftu in Zavodu Ypsilon.

MOJCA FINC

Cilj projekta *Ustvarjam kjerkoli*, ki so ga včeraj predstavili na okrogli mizi v prostorih Univerze v Ljubljani, je spodbuditi delodajalce – tiste, pri katerih je to mogoče –, da zaposlenim en dan v tednu omogočijo ustvarjanje, kjerkoli si želijo. »V svetovnem merilu devet odstotkov zaposlenih v velikih korporacijah dela od doma oziroma na daljavo. Pri srednjih in manjših jih je celo 25 odstotkov, na Slovenskem tretjina,« je podatke predstavila Biljana Weber, generalna direktorica Microsofta Slovenija, pri katerem zaposleni od dva do tri dni v tednu delovne obveznosti opravljajo od doma.

»Ponedeljek in petek sta namenjena internim sestankom. Druge dni navzočnost v pisarni ni potrebna, zaposleni so takrat osredotočeni na stranke in poslovne partnerje,« je povedala Webrova. Nove tehnologije podjetjem s tem načinom dela omogočajo tudi večjo fleksibilnost, s hitro odzivnostjo do strank so tudi konkurenčnejši na trgu. Opozorila je, da se storilnost posameznika in njegov prispevek k uspehu podjetja ne merita v času, ki ga je preživel v pisarni, ampak s poslovnimi rezultati.

»Koncept uresničujejo tudi v tujini, denimo v Angliji in Švici. Korak naprej pa so storili na Fin-

skem in Nizozemskem, kjer so začeli tako imenovani *activity based working*. Gre za delo, pri katerem nihče nima svoje pisarne ali mize. Obstajajo različni prostori: za kreativno delo, timsko delo, pogovore, *brainstorming* ... Zaposleni se na podlagi nalog vsak dan odločijo za vrsto prostora, v katerem bodo delali,« je razkrila Webrova. Dodala je, da delo na daljavo na nekaterih področjih ni mogoče (denimo v proizvodnji), pri uresničevanju koncepta pa sta pomembna popolna podpora menedžmenta za ta korak in zaupanje v zaposlene. »Nadzor vsekakor mora biti. Pri Ekvilib Inštitutu se veliko prijavljamo na razpise, pri čemer zahtevajo evidenco za vsakega zaposlenega, koliko in kaj je delal,« je opozoril Aleš Kranjc Kušlan.

Do leta 2015 bo 1,6 milijarde zaposlenih delalo od doma

Pri Microsoftu Slovenija so delo od doma uradno uvedli lani. Pri tistih, ki so se odločili za to možnost, si je inšpektor doma ogledal delovno mesto in izdal dovoljenje. Vodstvo je s posameznikom podpisalo aneks k pogodbi. Pri podjetju velja, da zaposleni obvesti nadrejenega, kdaj bo delal od doma, in to vpiše v svoj koledar. Tako ga sodelavci, če ga iščejo, lahko tudi dosežejo. »Za delodajalca, ki se odloča o možnosti dela od doma, je zelo pomembno, da izbere ustrezno tehnologijo za delo na daljavo in zanjo izšola zaposlene. Pomembna sta vizija in zavzemanje za spremembo kulture v podjetju. Vodje morajo imeti veščine za usmerjanje zaposlenih na daljavo in vedeti, kako profesionalni so posamezniki za tovrstno delo,« je poudarila Biljana Weber.

Aleš Kranjc Kušlan je dodal, da morajo menedžerji prisluhniti zaposlenim. »Tako se bo okrepilo tudi zaupanje. Premik v organizacijski kulturi je dolgoročen proces, a je

zelo pomemben,« je dejal in predstavil statistiko: »Delo na daljavo je delo prihodnosti. Zadnja raziskava, ki sem jo prebral, predvideva, da naj bi do leta 2015 tako delalo 1,6 milijarde zaposlenih. Menedžerji bodo lahko izgubili dobre kadre, če jim ne bodo omogočili tovrstne fleksibilnosti. Morda se v obdobju brezposelnosti to zdi čudno, vendar bo bitka prihodnosti bitka za talente.«

Dostopni vedno in povsod

S tem pa se vse bolj brišejo tudi meje med delovnim in prostim časom. Zaposleni so delodajalcu ves čas na voljo. Ali v družbi postaja samoumevno, da so ljudje službi dostopni vedno in povsod? »To je kultura podjetja. Če stranki pošljem e-sporočilo ob 21. uri, prejmem odgovor pol ure pozneje. Dosegljivost je postala način vsakdanjega življenja,« je odgovorila Biljana Weber in dodala, da si mora vsak vzeti tudi čas zase.

»Delo od doma ni, da v pisarni delaš osem ur in nato še štiri doma, ampak pomeni opravljati obveznosti po štiri ure v službi in doma, osem ur skupaj,« pa je opozoril Aleš Kranjc Kušlan. Razkril je, da se v tujini nekatera podjetja zavedajo te slabosti, ki dolgoročno vodi v stres, izgorelost in slabšo delovno uspešnost zaposlenih. Zato jim ukinjajo dostop do elektronske pošte in službenih podatkov po 18. uri.

Bodo potemtakem v prihodnosti delovna mesta izumrla? »Raziskave kažejo, da bo 90 odstotkov delovnih mest v takšni obliki, kot jih poznamo danes, do leta 2020 povsem spremenjenih. In vsa bodo zahtevala dobro poznavanje moderne tehnologije,« je povedala Webrova. S tem bo manj poslovnih prostorov, stroškov za prevoz na delo ...

Sodobne tehnologije so pisarno zamenjale za trg, park, dnevno sobo ... Delo na daljavo je delo prihodnosti, so prepričani načrtovalci projekta Ustvarjam kjerkoli. FOTO LJUBO VUKELIČ